

21/11/2025

077-5006206

052-6885006

מתי מותר להתחזות - ומתי לא?

מעט לעת עולות לכותרות ידיעות בדבר אנשים החשודים בהתחזות לאחרים, ולצידן ישנן עבירות התחזות רבות שאינן דווקא לאחרים, אלא מערבות שינוי פרטי לנכה, דתי, בעל מקצוע מסוים וכן הלאה. חשוב לדעת כי במקרה שמדובר בהעמדת פנים במטרה לקבל טובות הנאה כלשהן, זוהי עבירה פלילית הצפויה לענישה. יחד עם זאת, בעידן המחשוב והאינטרנט רווחת "התחזות" תמימה, על ידי שימוש בשמות כמו "סופרמן" או מתן פרטים כוזבים מבחינת גיל, מגדר, תחום עיסוק ועוד. האם גם אלו עבירות על החוק? מתי הן הופכות לבעייתיות? על כך בשורות הבאות.

מה אסור?

באפן גורף ניתן לומר כי אסור להתחזות לאחרים (כלומר לגנוב זהות או לציין פרטים שאינם נכונים), כאשר המטרה שמאחורי ההתחזות היא להשיג דבר כלשהו באמצעותה. לדוגמא, אדם שמתחזה למנהל חברה על מנת שישולמו לו כספים מצד לקוחותיו לכאורה, אכן מבצע עבירה פלילית שעונשה המרבי עומד על 3 שנות מאסר. כמובן, כדי להרשעו יש צורך להראות כי הוא היה מודע להצגה השקרית ושעשה זאת מטרה להונות אחרים, בין אם מדובר באנשים פרטיים, גופים עסקיים או ציבוריים. לכן, אם הציג את עצמו כמנהל חברה בטעות, או למשל בפורום אינטרנטי העוסק בענייני בריאות, ללא כוונה להונות אחרים או לקבל דבר מה בשל כך, הרי שניתן להתווכח על מוסריותו אך הוא אינו מבצע עבירה פלילית.

כמה דוגמאות

חוק העונשין מתייחס לשורה ארוכה של עבירות התחזות וקבלת דבר במרמה, שכאמור המשותף להן הוא המודעות והכוונה להונות אחרים, ו/או לקבל בגין דבר מה. ניקח לדוגמא את סעיף 283 לחוק העוסק בהתחזות לעובד ציבור: אדם המציג את עצמו כפקח עירייה, לוכד כלבים ברשות מקומית, או כל בעל תפקיד ציבורי אחר שאמור לבצע את תפקידו, צפוי לענישה של 3 שנות מאסר. דוגמא נוספת היא הצגת תעודות המעידות לכאורה כי האדם הינו רופא, עורך דין, שוטר וכדומה, שצפויה לענישה מרבית של 5 שנות מאסר. אגב, הדבר נכון גם לגבי שימוש בהמלצות שניתנו לאחרים לצורך קבלה למקום תעסוקה - וכאן הענישה המרבית עומדת על שנה אחת.

ומה מותר?

ובכן, אם אתם בעלי מקצועות כמו מרגלים או חוקרים פרטיים, מתיר החוק להתחזות לאחרים ולהציג פרטים כוזבים במצבים מסוימים. מכיוון שרוב האנשים אינם נמנים על קהיליית הריגול הישראלית, הרי שהתחזות אסורה בפירוש. מצד שני, כפי שאמרנו מותר להציג שם כוזב או כל פרט אחר שאינו נכון, כל עוד הדבר נעשה ללא כוונה להונות. לדוגמא, אם נער מציג את עצמו בפורום זה או אחר כגבר בוגר, ומקיים שיחות רגילות עם נשים ללא כוונה מינית או הגעה לכדי מעשים, הרי שלא מדובר בעבירה. מאידך, אם גבר מציג את עצמו כמנהל חברה מצליחה או כקצין קרבי על מנת לפתות נשים להיפגש עימו ולקיים יחסי מין, הרי שמדובר בעבירה.